Με το να συσχετίζει κανείς/καμία το ατομικό προσωπικό του/της **τραύμα** με την ενδυνάμωση και την διεύρυνση των υπάρχοντων νόμων περί σεξουαλικής βίας, καταφέρνει ελάχιστα προς την κατεύθυνση της συστημικής αλλαγής. Κι αυτό, γιατί, οι μόνοι που στοχοποιούνται σ' αυτές τις υποκειμενικές και ηθικολογικές, σε πρώτο πρόσωπο, περιγραφές του καλού εναντίον του κακού, είναι οι μεμονωμένοι δράστες, ενώ, οι περισσότερο συναφείς παράγοντες που αφορούν τις υλικές συνθήκες και αποτελούν την βάση αυτών των καταστάσεων παραβλέπονται, και, ταυτόχρονα, οι αιτίες του συλλογικά βιωμένου τραύματος (απώλεια εισοδήματος, βιοπορισμός, πρόσβαση σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, περιβαλλοντική επίδραση...) δεν εξετάζονται. Αντιθέτως, η πειστική περιγραφή ενός τραυματικού περιστατικού από μια συμπαθητική και «αξιόπιστη» πηγή δεν μπορεί παρά να επανεπιβεβαιώνει τις ταξικές ιεραρχίες, αφήνοντας τα πιο φτωχά, λιγότερο εξοικειωμένα με τα μίντια, θύματα σεξουαλικής βίας να αναδύονται ως «δευτερεύον ζήτημα» εντός του μιντιακού θεάματος.

Στην πραγματικότητα, η πολιτική του τραύματος ευνοεί μόνο τις/τους προνομιούχους και ξεχωρίζει μόνο τους/τις πιο «προσιτούς/ες» (που μπορεί να συμπονέσει ο κόσμος), τουλάχιστον όσον αφορά στους καταναλωτές στους οποίους απευθύνονται επιθετικά οι New York Times κ.α. Τέτοιου είδους μέσα μαζικής ενημέρωσης παρέχουν στο αναγνωστικό κοινό κάτι αντίστοιχο με το φίλτρο της glam-αυτοβελτίωσης, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να παπαγαλίσουν τις με κρατικό πρόσημο απόψεις των ελίτ influencers μέσω re-tweet ή κάνοντάς share. Έτσι, η πολιτισμική ταύτιση με την κυρίαρχη τάξη εγκαθιδρύεται και «μεταφέρεται» διαμέσου της σφαίρας των social media ως ένα είδος επικαιρότητας. Αυτοί οι μηχανισμοί που παρέχουν την δυνατότητα στο «όνειρο», μας βοηθούν στην εσωτερίκευση του πόνου των καταπιεστών μας και στο να «συμπάσχουμε» σ' αυτόν. Μέσω αυτής της διαδικασίας ψευδούς ταύτισης με τις celebrities και τον αγώνα τους, κατευθύνουμε την οργή μας απέναντι στους αυτουργούς μεμονωμένα, ενόσω παραβλέπουμε το *συλλογικό τραύμα* το οποίο επιφέρει πολύ μεγαλύτερο πλήγμα από τον Harvey Weinstein.

Μετάφραση

Αλήθεια ή αληθείς ομολογίες:

Πως ο θεατρινισμός έχει μετατοπίσει την ιστορική ανάλυση στην εποχή του #metoo.

Εάν δεν μπορείς να αντέξεις την απόλυτη δημοσιοποίηση της αναπαράστασης μίας σεξουαλικής επίθεσης, ο παράγοντας «κακή λήψη αποφάσεων» θα συνυπολογιστεί στην αφήγησή σου, και τα κίνητρά της απόφασης σου να μιλήσεις ανοιχτά, θα αμφισβητηθούν· ή τουλάχιστον θα κακολογηθούν. [...] Στην αμερικανική πολιτική συζήτηση αυτοί που περνάνε ως «αριστερά» είναι ιδιαίτερα επιρρεπείς στο να απορρίπτουν «άκαιρες» μαρτυρίες θυμάτων σεξουαλικής κακοποίησης που εμπλέκουν τους αγαπημένους τους πολιτικούς υποψήφιους. Καθώς η επικρατούσα «φεμινιστική» συζήτηση απομακρύνεται από τους διευρυμένους πολιτικούς σκοπούς της ανακατανομής του πλούτου, το να μοιράζεσαι σε υπερβολικό βαθμό προσωπικές πληροφορίες έχει γίνει κομμάτι του πολιτικού και οικονομικού θεμέλιου του «κινήματος». Μέσα σ' αυτό το στενό πλαίσιο, το ατομικό τραύμα στηρίζεται στην ιδέα ότι οι βιαστές είναι ανεξάρτητοι από το πατριαρχικό σύστημα και έτσι το τραύμα μπορεί να πολιτικοποιηθεί με την σύγχρονη ακαδημαϊκή γλώσσα των ριζοσπαστικών κινημάτων για την προώθηση μιας κεντρώας πολιτικής ατζέντας.

Σε μια πρόσφατη έκθεση στο ζήτημα της πολιτικής του τραύματος, η συγγραφέας Mila Ghorayeb αναλύει τα «τρία αυθαίρετα δομικά του στοιχεία»:

> *«Πρώτον, [η πολιτική του τραύματος] αυθαιρέτως ευνοεί όσους/ες νιώθουν πιο άνετα με το να μοιράζονται την προσωπική τους ιστορία. Δεύτερον, η προσωπική φύση αυτής της μορφής πολιτικής συζήτησης μετατρέπει την αμφισβήτηση των γεγονότων σε ζήτημα προσωπικής επίθεσης αντί για γνήσια αναζήτηση της αλήθειας. Τέλος, μας αναγκάζει να αντιμετωπίζουμε μια προσωπική και υποκειμενική αφήγηση αντί για υλικές, κοινωνικές και πολιτικές καταστάσεις.»*

Η Ghorayeb χρησιμοποιεί ως παράδειγμα τον πρώτο Πόλεμο του Κόλπου, όπου η κατάθεση ενός επιζώντος μάρτυρα για ένα γεγονός που δεν συνέβη στην πραγματικότητα ποτέ, συνέδραμε στο να συμφωνήσει η μέχρι τότε διχασμένη αμερικανική κοινή γνώμη στον βομβαρδισμό του Ιράκ. Κλαίγοντας μπροστά στο Κογκρέσο, η προμελετημένη κατάθεση της «νοσοκόμας» Nayirah al-Sabah για τις ιρακινές δυνάμεις που έβγαζαν τα κουβετιανά μωρά απ' τις θερμοκοιτίδες και τα πετούσαν, έπαιξε κα-

θοριστικό ρόλο στην ενίσχυση της υποστήριξη της εμπλοκής του αμερικανικού στρατού στην συνοριακή διένεξη μεταξύ Κουβέιτ και Ιράκ. Η Ghorayeb αποτυπώνει ένα worst-case σενάριο ως αποτέλεσμα των οδυνηρών αφηγήσεων περί βιωμένων εμπειριών σε πρώτο πρόσωπο, για να προσδιορίσει ένα εύλογο επιχείρημα όσον αφορά τις ακούσιες και κυρίως τις νεοφιλελεύθερες συνέπειες που απορρέουν από την προσωποποιημένη πολιτική.

Εστιάζοντας αποκλειστικά στα προσωπικά αρνητικά χαρακτηριστικά κάθε μεμονωμένου δράστη όπως ο Jeffrey Epstein, οι πιο δόλιοι κρατικοί παίχτες αυτού του ξεχασμένου πλέον έπους ξεγλιστρούν του εξονυχιστικού ελέγχου και διαφεύγουν της δικαιοσύνης. Με βάση την τωρινή τους θέση στην πολιτική και οικονομική τροφική αλυσίδα, το μεγαλύτερο ψάρι τριγυρνάει ελεύθερο απ' τον σαθρό κλοιό της επιβολής του νόμου, αφήνοντας το μικρό ψαράκι να σαπίζει υπό το εκτυφλωτικό φως της δημοσιότητας. Αναμφίβολα, οι προσωποποιημένες καταθέσεις των θυμάτων του **Epstein** βοήθησαν στο να πιαστεί ένας θύτης, όμως ταυτόχρονα επισκιάστηκαν οι μεγαλύτερες δυνάμεις που εξακολουθούν να υπάρχουν, οι οποίες έγιναν πιο ισχυρές και επωφελήθηκαν από την αυτοκτονία ενός αποδιοπομπαίου τράγου ως αποτέλεσμα μιας διαδικασίας εκβιασμού.

Για την γενναιότητά της και την συνδρομή της στην «υπηρεσία της αλήθειας» η Anita Hill βραβεύτηκε με χλευασμό και για δεκαετίες αποτελούσε ανέκδοτο στα διάφορα Minstrel Show[1]. Ετσι, η προδιαγεγραμμένη για την ανάδειξη υποψηφίου στο Ανώτατο Δικαστήριο ενός χρήσιμου ηλίθιου καθυστέρησε στιγμιαία εξαιτίας μιας «ενόχλησης μηδαμινής σημασίας»[2]. Η μεταγενέστερη δικαίωση της Hill δεν αποτελεί νίκη για την πολιτική του τραύματος (η Hill δεν εμπλεκόταν στην συγκεκριμένη πολιτική), αλλά απόδειξη της αποτελεσματικότητας των φανφάρων των διεφθαρμένων θεσμών, κάνοντας τους ανθρώπους που προέρχονται από παραδοσιακά περιθωριοποιημένα κομμάτια του πληθυσμού να ρίχνουν την ευθύνη στους ίδιους τους εαυτούς τους, στον δικό τους ρόλο στην δημιουργία αυτών των ανισοτήτων εξ αρχής. Η Hill, όντας μη-προνομιούχα εξαιτίας των ίδιων δομών εξουσίας που σήμερα αναγνωρίζονται ως «φεμινιστικές», στερούταν οικονομικών πόρων και κοινωνικής επιρροής ώστε να υπερασπιστεί τον εαυτό της απέναντι σ' αυτό το κατά κύριο λόγο αντρικό μπασταρδεμένο κίνημα.

Ποιος μπορεί να πίστεψε ότι η μαρτυρία της Hill ενάντια στο πρώην αφεντικό της, Clarence Thomas, θα μπορούσε να κάνει τη διάφορα στον πραγματικό κόσμο; Όπως και να 'χει, οι αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστηρίου, σε αντίθεση με τα δικαστήρια της κοινής γνώμης, επηρεάζουν τις ζωές εκατομμυρίων ανθρώπων. Γι' αυτό το λόγο, οι υψηλού προφίλ επικριτές της έπρεπε να φέρουν στην δημοσιότητα ένα χτύπημα στον χαρακτήρα της, όπως ακριβώς έγινε και στις, λιγότερο φωτογενείς, γυναίκες που κατηγόρησαν τον Bill Clinton. Πως ξεχωρίζουμε την γυμνή αλήθεια από μια προσεκτικά επιμελημένη αφήγηση, «στιγματισμένη» θεωρητικά από τα κυρίαρχα, αναχρονιστικά ήθη των millenials ενόρκων στα δικαστήρια της κοινής γνώμης; Αυτό που πρέπει να κάνουμε είναι να κοιτάξουμε τα αποτελέσματα μιας τέτοιας μαρτυρίας. Η πρώτη θα έχει ως αποτέλεσμα ουσιαστική συστημική αλλαγή που θα βελτιώσει τις συνέπειες του συλλογικού τραύματος, ενώ η τελευταία θα υποκύψει στην ανάρτηση μιας εξευτελιστικής φωτογραφίας σύλληψης της εκάστοτε celebrity στο TMZ[3].

Η πρόθεση της εξουσίας ν' ακούσει [μια καταγγελία] αποτελεί καθήκον της μόνο όταν το αποτέλεσμα δεν εμπλέκει την ίδια με ουσιαστικό τρόπο, και ταυτόχρονα επευφημεί τις επιφανειακές, κοντόφθαλμες λύσεις της -συνήθως με την μορφή πιο αυστηρών υποχρεωτικών οδηγιών- ως πρόοδο. Το να φέρεσαι στους εργάζόμενους σαν να είναι παιδιά διαμέσου ενός καθεστώτος «υπέρμετρου φιλελευθερισμού» κάνοντας χρήση bullets σε παρουσίαση slides κατά τη διάρκεια του μεσημεριανού φαγητού, συμβολίζει το αποκορύφωμα της κοινωνικής προόδου, ειδικά εκείνης που κινείται αργά-αργά προς τον ολοκληρωτισμό.

Η μέθοδος της απαγόρευσης συγκεκριμένων site ή του αποκλεισμού συγκεκριμένων χρηστών [deplatforming] από μια σελίδα, που αποτελεί αγαπημένο εργαλείο της τεχνοκρατικής τάξης διατηρώντας μ' αυτόν τον τρόπο όχι μόνο τα μονοπώλιά τους αλλά και τον μονοπωλιακό έλεγχο της δημόσιας συζήτησης, ισχυροποιεί τους αρμόδιους που «κινούν» τους αλγορίθμους της αναβαθμίζοντάς τους στο να εκτελούν χρέη «ψηφιακής ασφάλειας». Έχουν την άδεια να «ακυρώνουν» μια **προεδρία** μόλις κάποιες μέρες πριν την επίσημη λήξη της, ή [τον λογαριασμό] μιας εφήβης χωρίς λεφτά που φοράει ένα φόρεμα «χωρίς πολιτισμική ευαισθητοποίηση». [...] Στο όνομα του φαινομένου του «μαθητή -φύλακα των διαδρόμων του σχολείου» [Hall Monitor] που εμφανίζει δολοφονικές τάσεις, μπορούν θεωτηρικά να «καθαρίσουν» το ίντερνετ από περιεχόμενο που διαταράσσει την μηχανική μάθηση [machine learning][4]. Σκεφτείτε την άμεση απόσυρση του chatbot[5] της Microsoft όταν οι εκπαιδευτές του στο Twitter το μετέτραψαν εν μία νυκτί σε ένα ρατσιστικό, αισχρό cyborg αποφασισμένο να καταστρέψει τον πλανήτη.

Δεν πέρασε πολύς καιρός μετά από αυτό το αποτυχημένο πείραμα, το οποίο με συμμετοχή του κοινού στόχευε στην δημιουργία μιας οντότητας που θα μπορούσε σταδιακά να αντικαταστήσει το ανθρώπινο στοιχείο, όταν οι πλατφόρμες των social media άρχισαν να διαγράφουν χρήστες με περιεχόμενο που ιδεολογικά συμβάδιζε με το προαναφερθέν chatbot. Όσο δεν θέλετε οι ανθρώπινοι αντικαταστάτες σας να ξερνάνε αντισημιτικές θεωρίες συνωμοσίας αντί να παρακολουθούν τα delivery της Amazon, τόσο δεν θέλετε να δηλώνουν την αλληλεγγύη τους στα δικαιώματα των παλαιστίνιων ή να κινητοποιούν τους πελάτες της Amazon προς την μετατροπή αυτής σε υπηρεσία κοινής οφέλειας υπό μια δημοκρατικά εκλεγμένη σοσιαλιστική κυβέρνηση. Προς το παρόν η εκδοχή α λα Marjorie Taylor-Greene της Microsoft γλύφει τις πληγές της στο κυβερνο-καθαρτήριο με τους Armie Hammer και Marilyn Manson. [...]

Ένα καινούριο «κίνημα» για τα πολιτικά δικαιώματα έχει αναδυθεί από ατομικότητες που ψάχνουν «δικαιοσύνη» και πιέζει το Κογκρέσο να αναλάβει δράση καταδικάζοντας τους «κακούς γκόμενους» ενώ ταυτόχρονα παραμένει αδρανές όσον αφορά την πραγματική δομική μεταρρύθμιση. Στην ουσία αυτό σημαίνει ότι ο Brian Warner [Marilyn Manson] είναι καταδικασμένος να αγοράζει το κραγιόν του από μια αλυσίδα φαρμακείων με μειωμένες τιμές. Παρ' τα, Πατριαρχία! Εν τω μεταξύ, το μόνο που θα καταφέρουν οι πιο «φτασμένοι» ηθοποιοί, είναι καλύτερες συνθήκες εργασίας σε μια βιομηχανία που είναι ήδη έτοιμη να τους αντικαταστήσει με υπομονετικούς υποψήφιους που δεν διαμαρτύρονται.

Μέσα σ' αυτή την εξωδικαστική σφαίρα, τα μίντια και οι κολοσσοί της τεχνολογίας, χρησιμοποιούν πρακτικές που τους έχει εκχωρήσει η κυβέρνηση. Όπου το κράτος δεν μπορεί να στοιχειοθετήσει υπόθεση απέναντι σ' έναν «εγκληματία» λόγω έλλειψης στοιχείων, επεμ-

βαίνει μια εταιρεία με σκοπό να ελαχιστοποιήσει τη ζημιά στα ίδια της τα κέρδη συμβαδίζοντας με τον/την κατήγορο και επιβάλλοντας την τιμωρία που αυτός/αυτή απαιτεί. Μπορεί να πει κανείς/καμιά ότι η βιομηχανία των ιδιωτικών φυλακών επεκτείνεται στην δημιουργία ιδιωτικών δικαστηρίων που αναλαμβάνουν τον ρόλο δημοσίων σχέσεων επί των γεγονότων ώστε η εκτελεστική εξουσία να επιβεβαιώνει την ηθικότητά της.

Όσο για τον Manson (ή τον Johnny Depp), το κατεστημένο των φιλελεύθερων φεμινιστριών επιδοκιμάζει ένα αποτέλεσμα που δεν αφήνει πλέον τέτοιους γκοθ-κλόουν ισοπεδωμένους κάτω από ένα λεωφορείο, ενώ ταυτόχρονα παραβλέπονται οι υλικές συνθήκες οι οποίες εξαναγκάζουν τόσες πολλές/ούς στο να εσωτερικεύουν την αποικιοκρατική επιθετικότητα και να «φορούν» την «λεπλασία της αυτοκρατορίας» σε κάθε πτυχή της ζωής τους...

Το να δίδεται η δύναμη στις εταιρείες να επιβάλλουν τη «δικαιοσύνη» με την μέθοδο της απαγόρευσης συγκεκριμένων site ή του αποκλεισμού μεμονωμένων παραβατών, το μόνο που θα έχει ως αποτέλεσμα είναι αυτές οι ίδιες εταιρείες σταδιακά να τιμωρήσουν εσένα στην περίπτωση που κάποιος νοιώσει ότι προκαλείται από την γνώμη σου ή ακόμη και από την παρουσία σου στα social media. Κινήματα σαν το #metoo το μόνο που κάνουν είναι να εκπληρώνουν έναν ατομικό στόχο αυτο-επιβεβαίωσης μέσα σ' ένα νεοφιλελεύθερο καπιταλιστικό πλαίσιο. Συνδυάζει σχήματα λόγου πρώιμου κινηματογράφου, όπως κόρες με σγουρά μαλλιά που επρόκειτο να κακοποιηθούν σεξουαλικά, με μελλοντικές φαντασιώσεις εκδίκησης σαν την ταινία με τίτλο «I Spit on Your Grave». Η τομή ανάμεσα στις επιζήσασες τραυματικής εμπειρίας του Hollywood και σε όλα τα μη αναγνωρισμένα θύματα ενός πατριαρχικού οικονομικού συστήματος φανερώνει έναν διευρυμένο ταξικό διαχωρισμό. Αυτό το αγεφύρωτο κενό, ορισμένο πλέον ως «συμπεριληπτική» ζώνη, αφήνει περιθώριο στην Taylor Swift να κυματίζει την σημαία της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας, ή την Michelle Obama να βγάζει εκατομμύρια από τις ομιλίες της. Δεν υφίσταται κανενός είδους «διαθεματικότητα» που να συνδέει τα καθοδηγούμενα από celebrity κινήματα κοινωνικής δικαιοσύνης με τις δικές σου σκατοεμπειρίες, από ένα σύστημα που δίνει προτεραιότητα στο περιθώριο κέρδους του έναντι της δικής σου καλής ψυχοσυναισθηματικής κατάστασης, ή έστω της δυνατότητάς σου να επιβιώνεις μέσα σ' αυτό [το σύστημα].

Ένα κράτος που έχει θεμελιωθεί πάνω στην βίαιη εκδίωξη των γηγενών κατοίκων του, που έχει χτιστεί από υποδουλωμένους ανθρώπους και βρίσκεται μονίμως σε πόλεμο ώστε να αναπαράγει αυτές τις συνθήκες και αλλού, δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση το πεδίο μέσα στο οποίο μπορούν να λάβουν χώρα συζητήσεις για το τραύμα με καλές προθέσεις, ειδικά όταν δίνουν προτεραιότητα στον θεατρινισμό έναντι της ιστορικής ανάλυσης.

Το «τραύμα» έχει καταλήξει να νοείται στην πιο εξευτελισμένη και μπανάλ μορφή του, σαν να έχει κλονιστεί από κάποια ρήξη στους κανόνες, που όμως είναι αναμενόμενο όταν παίζεις με καπιταλιστικούς όρους. Η πλειοψηφία των ανθρώπων θα έχει μια σπασμωδική αντίδραση ανακαλύπτοντας ότι το κράτος ίσα που διακρίνει εσένα από κάποιον που [το ίδιο] έχει βομβαρδίσει και άρα εκτοπίσει. Το τραύμα, εξ ορισμού, αποτελεί ένα μηχανισμό άμυνας απέναντι στην υλική συνειδητοποίηση ότι οι δυνάμεις που εκμεταλλεύονται ευάλωτους πληθυσμούς παγκοσμίως σταδιακά θα στοχεύσουν και εσένα. Η καλύτερη, και η μοναδική, άμυνα που έχεις είναι να γίνεις κομμάτι των περιθωριοποιημένων, των εκδιωγμένων και των αλληλέγγυων, αντί να συμμορφώσεις τα πιστεύω και τις αξίες σου με τις δυνάμεις που έφτιαξαν τα πράγματα ως έχουν.

1. Ρατσιστική μορφή παράστασης ψυχαγωγίας με πολύ μεγάλη απήχηση που αναπτύχθηκε τον 19ο αι.

2. Εδώ η συγγραφέας κάνει μια παράφραση της αγγλικής έκφρασης a fly in the ointment που έχει να κάνει με μια μικρής σημασίας ενόχληση που χαλάει την επιτυχία ενός γεγονότος, χρησιμοποιώντας μια παραλλαγή ως εξής: a fly in the anointment, κάνοντας έτσι αναφορά στο «χρίσμα» του Clarence Thomas, υποψήφιου Ανώτατου Δικαστή στο Ανώτατο Δικαστήριο των ΗΠΑ, μετά την καταγγελία της Annita Hill, το 1991, εις βάρος του για σεξουαλική παρενόχληση. Ο Thomas ήταν ο προϊστάμενός της Hill στο Υπουργείο Παιδείας των ΗΠΑ και μέλος της Επιτροπής για Ίσες Ευκαιρίες Απασχόλησης. Η υποψηφιότητα του Thomas έδειχνε να είχε επιτυχία μέχρι που διέρρευσε στον τύπο της εποχής μια συνέντευξη της Hill στο FBI. Η Hill στην κατάθεσή της στο FBI υποστήριξε ότι είχε δεχτεί σεξουαλική παρενόχληση από τον προϊστάμενό της, Clarence Thomas. Την ρώτησαν γιατί ακολούθησε τον Thomas και σε δεύτερη δουλειά αφού την είχε ήδη παρενοχλήσει σεξουαλικά, με την ίδια να απαντάει ότι το να δουλεύει στον τομέα τον πολιτικών δικαιωμάτων αποτελούσε φιλοδοξία της, και ότι εκείνη την περίοδο φαινόταν ότι οι σεξουαλικές προσεγγίσεις εκ μέρους του Thomas είχαν σταματήσει. Στην ακρόαση υποστηρίχτηκε ότι η Hill συνεργαζόταν με κόσμο για να καταστρέψουν τον Thomas. Οι μαρτυρίες τεσσάρων γυναικών που θα κατέθεταν υπέρ της Hill, δεν έγιναν ποτέ γνωστές γιατί δεν καλέστηκαν ποτέ να καταθέσουν. Η τελική απόφαση του δικαστηρίου βγήκε υπέρ του Thomas και τελικά κέρδισε τη θέση στο Ανώτατο Δικαστήριο. Λίγο αργότερα, ψηφίστηκε νόμος που έδινε το δικαίωμα στα θύματα παρενόχλησης να αιτηθούν χρηματική αποζημίωση και εργασιακή αποκατάσταση. Μόλις ένα χρόνο μετά, το ποσοστό των καταγγελιών στο εργασιακό περιβάλλον της Επιτροπής για Ίσες Ευκαιρίες Απασχόλησης ανέβηκε κατά 50%, κάτι που είχε ως αποτέλεσμα την σταδιακή αλλαγή της κοινής γνώμης υπέρ της Hill.

3. Το TMZ ξεκίνησε το 2005 ως online εφημερίδα κουτσομπολίστικου-σκανδαλοθηρικού περιεχομένου, απ' όπου το αμερικανικό -και όχι μόνο- κοινό «ενημερώνεται για τα νέα των celebrities». Αργότερα, το 2007, επεκτάθηκε στην τηλεόραση με την gossip-εκπομπή *TMZTV*.

4. Η μηχανική μάθηση αναφέρεται στην μελέτη των υπολογιστικών αλγορίθμων που αυτο-βελτιώνονται (αυτόματα) διαμέσου της εμπειρίας. Αποτελεί κομμάτι της τεχνητής νοημοσύνης.

5. Ο όρος chatbot αναφέρεται σε ένα τύπο λογισμικού φτιαγμένο για αυτοματοποιημένη επικοινωνία και αλληλεπίδραση με ανθρώπους στις πλατφόρμες ανταλλαγής μηνυμάτων.